

sapiens, & in versatias parabularum introbit, occulta proverbiorum exquiret, & in absconditis parabularum conversabitur, nempe, quod antiquior philosophantium ætas, in poetarum figmentis, docuit, Circem feminam magicis artibus homines, ita demontasse, ut in belvas transformaverit, quod commentatores intelligunt, inordinatæ libidinis, vim tantum excedere, ut homines

omnino dementet, atque rationis usu deposito, bestiales exuvias superinduere cogat, quod in D. Bonifacio, licet hodie, cum magna admiratione dignoscere, evenisse, dum à femina demontatus, humanitate; & civilitate deposita, solum animalitatis sensus, & motus superinduisse demontret.

Matrimonium non fuit celebratum.

De Negligentia Privilegiatorum.

S U M M A R I A.

- 1 Quomodo, & quando Privilegiatus non utens suo privilegio, sibi præjudicat.
- 2 Non utens privilegio quia impeditus, vel quia non fuit occasio, non est negligens.
- 3 Posito decreto Irritante, in Privilegio, non amittitur per non Usus, neque per contrarium Usus, ipsum Privilegium.
- 4 Si Privilegium concessum sit titulo oneroso, non amittitur per non usum, neque per contrarium Usus; idem si cum facultate utendi ad beneplacitum.
- 5 Sine illis, Privilegium potest præscribi.
- 6 Contra Ecclesiam, vel Communitatem non præscribitur, nisi longissimo tempore.
- 7 Ad præscribendum sine titulo, requiritur immemorabilis.

- 8 Ex Constitutione Urbani VIII. ad præscribendum contra quamcunque Ecclesiam, requiritur cursus centum annorum.
- 9 In præscribente requiritur capacitas.
- 10 In decimis, potest præscribi Exemptio à solutione decimarum, vel in totum, vel in partem.
- 11 Ad præscribendam exemptionem decimarum, non est tanta resistentia Juris, quanta in præscribendo Jus decimandi.
- 12 Ex merè negativis, & sic ex mera negligentia, contra privilegium non præscribitur; qualiter autem non solvendo decimam, dicatur esse in possessione non solvendi, ut valeat præscribere.
- 13 Contra non utentem privilegio, facilius inducitur consuetudo, quam Præscriptio.

ARTICULUS XXXV.

De Negligentia Privilegiatorum.

- 1 **P**otesse contingere, quod Privilegiatus, negligat uti suo privilegio, quod tunc contingit, quando habet præsentem occasionem deducendi ad praxim usum sui privilegii, sciatque præsentem esse occasionem utendi, nulloque impedimento retardari, & tamen negligat uti; tunc quæritur, an propter talem negligentiam sibi præjudicat, & privilegium amittat, de quo videndi sunt D.D. allegati per Barbosam in c. accidentibus nu. 9. de privilegiis.
- 2 Dixi, si habita sit præsentis occasio utendi, nec fuit impeditus, quia dato impedimento

non est negligens, pro ut latius comprobavimus p. 1. de negligentia in communi, sicuti non data occasione, neque potest dici negligens, ac propterea neque per mille annos, tunc currere potest præscriptio contra privilegium, ut etiam notat glos. in c. Abbate sub V. donec post, ibi, quia non potest uti illo tempore, privilegio, de Verborum oblig., Rebuff. in tract. nominat. q. 14. num. 21., Emanuel. Rodrig. tom. 3. q. regul. q. 51. aut. 5. vers. secundo fallit, & vers. tertio fallit, & post alios Barbofa in d. cap. Abbate num. 12. de oblig., sicuti qui non potuit per multos annos ducere aquam, eo quia fons exaruerat, non amisisse jus suum,

suum, quin minus ducere possit, postquam fons de novo cepit fluere, resolvitur in l. c. Atilicinius ff. de servit. rust. præd., Felin. in c. cum accessissent num. 25. vers. hanc reg. limita primo de constit.

3 Si verò facta sit præsentis occasio, & privilegiatus potuit uti suo privilegio, & non usus est, sed neglexit, tunc distinguendum, est de forma privilegiorum; dantur enim aliqua privilegia, quæ habent adnexum decretum irritans, declarans scilicet irritum, & inane, quidque in contrarium contigerit attentari, vel fieri, & tunc privilegium, non tollitur per non usum, neque per contraventionem, neque per præscriptionem, nisi cum scientia, & expresso consensu Principis, illud concedentis, Felin. in c. cum accessissent num. 30. vers. quarto limita de constit., Burat. decis. 704. num. 11. vers. ad quartum, ubi quod Privilegium exemptionis decimarum non amittitur per actus contrarios, nempe per solutionem Decimæ, quoties in privilegio sit decretum irritans, ut ibi in vers. (secundo de dicto decreto) Menoch. de Præsump. lib. 6. præsump. 41. num. 10., Ridulphin. praxi Judic. p. 3. c. 4. num. 190.

4 Vel in forma Privilegii, non est decretum irritans, & tunc adhuc distinguendum; si Privilegium sit concessum per contractum, & titulo oneroso, tunc privilegium non amittitur per non usum, etiam longissimum; quod etiam militat, si in privilegio esset posita facultas utendi privilegio, ad liberum beneplacitum, quia in facultativis, non currit præscriptio; Antonell. de tempore legal. lib. 2. c. 8. n. 2., Barbofa de potest. Episc. alleg. 26. num. 10., & in c. accidentibus num. 7. ad finem de privileg.

5 Vel Privilegium est absolute concessum, sine prædictis clausulis, & decretis, & tunc per non usum præscribitur, sed diversimodè, si enim sit concessum in gratiam personæ privatæ, tunc per usum præscribitur, spatio decem annorum, Antonell. de temp. leg. lib. 2. c. 8. num. 1., Bartol. in l. 1. ff. de Nundinis, Cinus, Salicet, & Jason. in l. falso C. de divers. rescrip., ubi glos. in V. Perennia, & post eam Barbofa nu. 4., quod rescripta, & Privilegia sunt perennia, si ad excipiendum, si verò ad aliquid faciendum, sunt temporaria, & tolluntur decennio Emanuel. Rodrig. qq. reg. tom. 3. q. 51.

art. 5. vers. (Quarto fallit) eo quia privilegiatus censetur tacite saltem renuntiasse juri suo, & sic cessat privilegium per non usum, ex voluntate privilegiati, juxta tex. in l. 1. ff. de servit. urb. præd., quæ voluntas erit, vel tacita, vel expressa, ut explicat Paris de resignat. lib. 1. q. 1., inter obabsentes, verò requiritur spatium annorum 20.

6 Si verò Privilegium sit concessum Communitati, Ecclesiæ, & similibus, tunc privilegium non amittitur, nisi præscriptione longissimi temporis, quare requiritur non usus, seu negligentia per tantum tempus, quantum requiritur ad hoc, ut præscribatur contra Communitatem, vel Ecclesiam, ut quadraginta annorum spatium, vel si sit Ecclesia privilegiata Privilegio Romanæ Ecclesiæ, requiritur spatium centum annorum, ad allegata per Rotam in Verce-len. decimarum 19. Januarii 1646. coram Eminentiss. meo Cerro S. pro ut minus, & est decis. 181. inter ejus impressas tom. 1., de Quadrigenaria verò habentur, tex. in c. accidentibus de privilegiis, Antonell. de tempore legal. c. 80. num. 3., Emanuel. Rodrig. qq. regul. tom. 3. q. 51., quæ confirmantur per tex. in c. de quarta, c. illud, c. ad aures de præscript.

7 Vel etiam, ubi sufficeret quadragenaria, id intelligitur cum titulo, nam sine titulo requiritur immemorabilis, & centenaria, ad præscribendum, ut notavit Rota in d. Decis. 181. coram Eminentissimo Cerro vers. (secundo quia) ad finem.

8 Hodie tamen, ex vi constitutionis Urbani VIII. incipit Romanus Pontifex data sub die 5. Junii 1641., Ecclesia non solum Romana, sed omnes aliæ Ecclesiæ inferiores gaudeat privilegio, ne contra eas præscribatur breviori temporis cursu, quam centum annorum, ad allegata per Rotam decis. 219. num. 5. decis. 336. in fine p. x., Recent. addent ad decis. 12. num. 30., & seqq. p. 3. Recent., & decis. 268. num. 22. p. 12., decis. 319. num. 17. 18. p. 3. Recent.

9 Notando etiam, quod requiritur capacitas in præscribente; quare laicus nullo unquam tempore præscribere potest Ecclesiæ, jura Ecclesiastica, & spiritualia, propter incapacitatem, ad allegata per Barbosam in c. causam, quæ per tex., ibi de præscription., Unde negligentia Ecclesiasticorum